

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220201199
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1220201199.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/a, Bratislava, deti rodičov: matka - V. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. súp. č. XXX, t.č. bytom Z. XXX/XX, F., osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, zastúpená opatrovníkom: Obec Mučín, Bernoláková 10/1, Mučín, a otec - F. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX/XX, F., za účasti Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, so sídlom Račianska 153, Bratislava, za účasti Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, Bratislava a za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava II, Kvetná 13, Bratislava, v konaní o vyslovenie osvojiteľnosti a o pozbavenie rodičov výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie Okresnej prokuratúry Bratislava II proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 27.09.2021, č.k. 27P/27/2020-228, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku I. a závislom výroku III. o trovách konania m e n í tak, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave na pozbavenie otca F. H., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie pozbavil otca F. H., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX (výrok I.), vo zvyšku návrh zamietol (výrok II.) a vo výroku III. podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 38 ods. 2, 4, § 39 ods. 4, § 102 ods. 1, 2, 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“) konštatujúc, že v posudzovanom návrhu žiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vysloviť osvojiteľnosť nad maloletými deťmi a pozbaviť rodičov maloletých detí výkonu ich rodičovských práv a povinností dôvodiac tým, že obe maloleté deti sú na základe rozhodnutia Okresného súdu Lučenec zverené do pestúnskej starostlivosti manželov V. z dôvodu, že rodičia nemali vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, bola zanedbávaná starostlivosť o deti. Rodičia sa na pojednávaní konanom na Okresnom súde Bratislava II dňa 17.01.2020 vo veci sp. zn. 49P/116/2019 vyjadrili, že súhlasia s osvojením oboch maloletých detí, podľa vyjadrenia otca rodičia nemajú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti, bude im lepšie u pestúnov, otec zároveň dňa 28.02.2020

podpísal vyhlásenie o privolenie na osvojenie oboch maloletých detí s ktorým matka ústne súhlasila na pojednávaní a keďže je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, bude jej súhlas podpísaný za účasti Obce Mučín (opatrovníka matky). Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že obe maloleté deti sa narodili z mimomanželského vzťahu svojich rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 21P/20/2019-103 zo dňa 13.05.2019 (právoplatným dňa 27.05.2019) boli maloleté deti zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom F. F. V., nar. XX.XX.XXXX a Bc. F. V. Z., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom A. XXXXX/X/A, B. - X. B. s oprávnením vykonávať všestrannú osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí a zastupovania detí v bežných veciach a spravovania majetku detí namiesto rodičov, obom rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu každého z detí výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy vopred do 20. dňa v mesiaci, a to na každé dieťa zvlášť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom doručenia rozsudku. Rozhodnutím Okresného súdu Lučenec č.k. 7Ps/8/2017-68 zo dňa 21.03.2018 bol zrušený rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11Ps/9/2011-23 zo dňa 16.08.2011, ktorým bola V. Z. pozbavená spôsobilosti na právne úkony a zároveň bola týmto rozsudkom menovaná obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu uvedenom v rozhodnutí. Podľa predložených Vyhlásení Privolenie na osvojenie dieťaťa zo dňa 28.02.2020 otec maloletých detí vyjadril písomný súhlas s osvojením oboch maloletých detí. Nariadeným znaleckým dokazovaním ustanovenou znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria (vrátane záverov konzultačného Znaleckého posudku č. 5/2021 vypracovaného Mgr. T. K., znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých) súd prvej inštancie zistil, že matka V. Z. na základe svojich intelektových schopností, percepčno-kognitívnych funkcií a osobnostnej štruktúracie, nie je schopná adekvátne posúdiť obsah svojho súhlasu s osvojením svojich maloletých detí. Osobnosť posudzovanej obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony (matky je jednoducho štruktúrovaná, málo diferencovaná, so zníženými adaptačnými a sociálne komunikačnými schopnosťami a frustračnou toleranciou, jej intelektové schopnosti sa nachádzajú v pásme ľahkej mentálnej zaostalosti v porovnaní s populačnou normou, afektivita je labilná, s tranzitórnymi poruchami správania a pohotovosťou k impulzívnemu jednaniu. Jej schopnosť integrácie do samostatného a plnohodnotného spôsobu života je znížená, aj bežné fungovanie s dependenciou na primárnom prostredí, pri realizácii zložitejších a závažnejších rozhodnutí je odkázaná na usmernenie a pomoc opatrovníka, pričom od predchádzajúceho znaleckého vyšetrenia menovanej dňa 03.01.2018 v konaní na vrátenie spôsobilosti na právne úkony sa stav matky prakticky nezmenil. Znalkyňa konštatovala, že mentálna zaostalosť je stav trvalý, aktuálne dostupnými liečebnými metódami neovplyviteľný, matka nie je schopná integrácie do samostatného a plnohodnotného spôsobu života, vyžaduje usmernenie a dohľad inej zdravej osoby pri všetkých úkonoch sebaobsluhy, úradných záležitostiach, v sociálnych interakciách a od predchádzajúceho znaleckého vyšetrenia menovanej nedošlo k zmenám a rozsahu právnych úkonov, obsah ktorých nedokáže posúdiť. Matka na základe svojich intelektových schopností, percepčno-kognitívnych funkcií a osobnostnej štruktúracie nie je schopná adekvátne posúdiť obsah svojho súhlasu s osvojením svojich maloletých detí. Z výsluchu pestúnov súd prvej inštancie zistil, že deti sa na biologických rodičov nepýtajú, majú prístup k spoločným fotografiám, nepýtajú sa, kto je na tých fotkách, vedia že majú 2 mamy a 2 otcov. Kým sa rodičia zaujímali o deti, pestúni podporovali väzbu detí s biologickými rodičmi, v súčasnosti však rodičia záujem neprejavujú a pestúni nechcú rodičov vystaviť do zlého svetla pre deti (že sa rodičia o deti nezaujímajú). Pokiaľ ide o rodičov, matka maloletých detí súhlasila s tým, aby boli deti osvojené, chce, aby sa deti mali dobre, v Mučíne ich žiadna budúcnosť nečaká, je jej za nimi smutno, aj kvôli nim plače, má od nich kľúčenku, ktorú jej dali pri poslednom stretnutí, snažili sa dovolať pestúnke, ale položila telefón. Otec maloletých detí v priebehu konania uviedol, že matka sa jasne vyjadrila, že súhlasí s osvojením, nie je schopná sa o deti postarať, nerozumie otázkam, nie je samostatná, keď sa jej povie, aby sa posadila vľavo, ona sa posadí vpravo. Aj on myslí na deti, je mu to ľúto, ale už sa rozhodol, rodičia si nemôžu dovoliť chodiť za deťmi, nemajú na to finančné prostriedky.

3. Pokiaľ ide o vyjadrenia ostatných účastníkov konania súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že kolízny opatrovník maloletých detí trval na písomne podanom návrhu a žiadal, aby súd vyslovil osvojiteľnosť maloletých detí a zároveň pozbavil rodičov rodičovských práv a povinností. Podnetom pre podanie návrhu bolo vyjadrenie otca na pojednávaní o zmene priezviska, kedy otec vyhlásil, že v prípade osvojenia, nech si pestúni meno zmenia. Otec si bol vedomý následkov osvojenia. Opatrovník mal za to, že sú splnené podmienky na osvojiteľnosť, ohradil sa proti vyjadreniam okresnej prokuratúry konštatujúc, že ÚPSVaR Bratislava nemal nič spoločné s odobratím detí, otázku zákonnosti postupu by bolo namieste smerovať aj na Okresný súd Lučenec, ktorý viedol konanie maloletých detí

o zverenie do pestúnskej starostlivosti. Možno sa len domnievať, že ak by Okresný súd Lučenec zistil akúkoľvek nezákonnú činnosť inštitúcie, ktorá bola zapojená, asi by nerozhodol o tom, že maloleté deti sa zverujú do starostlivosti manželom V. ktorí boli zapísaní v zozname. Nevedno síce, či do daného konania vstúpili aj iné subjekty, ale je namieste spýtať sa, či v tomto konaní na Okresnom súde Lučenec nepochybila rovnako okresná prokuratúra, ako aj komisár pre deti a komisár pre osoby so zdravotným postihnutím. Opatrovník matky súhlasil s osvojiteľnosťou maloletých detí zdôrazňujúc, že matka nie je schopná sa o deti postarať, je zamilovaná do otca detí a robí to, čo chce on. Matka detí nepožíva alkoholické nápoje, pán H. je však notorický alkoholik. Za najväčšiu chybu opatrovník pokladal, že p. H. bol v minulosti opatrovníkom p. Z.. Matka detí nespomína, na vyšetrení u znalca na otázku: Čo bude s tými deťmi? povedala, že nech ostanú tam, kde sú, že im tam bude lepšie. Opatrovník tiež súhlasil s tým, aby bola matka pozbavená rodičovských práv. Zástupkyňa Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím uviedla, že v celom prípade zlyhal štát, a to už v detstve p. Z., ktorej v útlom veku zomrela matka. Súd prihliada na práva dieťaťa, nemožno však akékoľvek prostredie, ktoré je lepšie ako pôvodné, vyhodnocovať ako najlepší záujem dieťaťa. Na najlepší záujem dieťaťa sa díva aj cez to, ako sú zachovávané väzby s pôvodnou rodinou, čo bolo v tomto prípade zanedbané. Vôľa matky by mala byť posudzovaná samostatne od vôle otca, resp. by nemala byť posudzovaná cez vôľu otca. Vzhľadom na okolnosti a podmienky v akých matka detí žije, ako aj na závislosť od jej partnera, by sa nemohol nikto diviť, keby ten vzťah už nebol taký intenzívny. Zástupkyňa úradu považovala rozhodnutie o osvojiteľnosti maloletých detí za predčasné, nesúhlasila s vyslovením osvojiteľnosti maloletých detí z dôvodu ochrany práv ich matky V. Z.. Dané konanie nie je len o osvojiteľnosti maloletých detí, ale aj o pozbavení rodičov rodičovských práv, čo je najkrajnejšia možnosť a závažný zásah do rodičovských práv. V konaní bolo preukázané, že matka nie je schopná pochopiť dôsledky osvojenia, nerozlišuje medzi pestúnskou starostlivosťou a osvojením, jej súhlas nemá žiadnu relevanciu, z jej vyjadrení jasne vyplýva, že sa cíti stále byť matkou maloletých detí, chce sa s nimi stretávať. K odobratiu staršieho syna došlo 2 mesiace po jeho narodení (otec určený nebol z dôvodu, že matka bola pozbavená rodičovských práv a matka nemohla robiť žiadne právne kroky), dôvodom odobratia bol incident, kedy matka nebrala lieky, ktoré mala brať, došlo k odňatiu dieťaťa (podstatnú úlohu zohralo, že matka bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony), druhý syn bol matke odobratý hneď po narodení, deti boli dané do detského domova, rodičia ich tam pravidelne navštevovali, otec sa o uchádzal o určenie otcovstva (čomu súd vyhovel) a požiadal tiež o zverenie maloletých detí do svojej starostlivosti, ktorému návrhu nebolo vyhovené. Zároveň však v rozhodnutí súd uviedol, že ide o dočasné riešenie a nevylúčil zmenu do budúcnosti, neuviedol, že by boli rodičia pre deti nebezpeční. Úrad práce ukončil sanáciu rodiny, pričom všade sa ako dôvod ukončenia uvádzalo to, že rodičia nemali vytvorené podmienky na starostlivosť o deti, čo však nemôže byť dôvod na pozbavenie rodičovských práv. Matka si objektívne sama vytvoriť podmienky nemôže, potrebuje podporu, ktorá jej poskytnutá nebola a žiadnym spôsobom nezneužíva svoje rodičovské práva v neprospech maloletých detí. Zástupkyňa Úradu komisára pre deti pred súdom poukázala na to, že pri oboznámení sa so spisovým materiálom sa vyskytli aj také informácie, že rodičia vzali maloleté deti do pohostinstva, kde rodičia požívali alkoholické nápoje. Súhlasila s tým, že situácia sa mala riešiť, keď boli deti umiestnené do ústavnej starostlivosti, aktuálne majú deti vytvorenú väzbu k pestúnom. Zástupkyňa úradu mala za to, že je v záujme maloletých detí, aby žili v stabilnom prostredí, poukazujúc na dĺžku pestúnskej starostlivosti, na vnímanie pestúnov ako svojich rodičov deťmi, na opakovaný súhlas rodičov s osvojením a na to, že matka nie je schopná postarať sa o deti, nemá podporu ani zo strany biologického otca detí, ani zo strany ÚPSVaR a nemá na starostlivosť vytvorené podmienky. Súhlasila s tým, aby bol otec pozbavený rodičovských práv a čo sa týka matky, vo vzťahu k nej ponechala rozhodnutie na súd. Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Bratislava II v konaní uvádzala, že nie sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí a takéto rozhodnutie považovala za predčasné. Mala za to, že matke treba pomôcť a riešiť situáciu, ktorú zapríčinil štát tým, že umiestnil deti 200 km od bydliska matky, pričom až v procese tejto pomoci je možné zistiť, či je na mieste osvojenie maloletých detí. Namietala závery Úradu komisára pre deti, ktorý nevysvetlil, čo urobil, aby zistil objektívnu situáciu v rodine a poukázala tiež na zlyhanie ÚPSVaR od počiatku odobratia detí až doposiaľ. Podľa záveru Okresnej prokuratúry Bratislava II nie je v záujme maloletých detí pozbaviť otca rodičovských práv.

4. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí, ale sú splnené podmienky na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností u otca. Konštatoval, že osvojenie je právnym prostriedkom na založenie umelého rodičovského vzťahu, v dôsledku ktorého dieťa nadobúda voči osvojiteľovi také právne postavenie, ako keby bolo jeho vlastným dieťaťom. Osvojenie je závažnou právnou skutočnosťou hlboko

zasahujúcou do existujúcich rodinnoprávných pomerov dieťaťa, ktoré zakladá nové rodinnoprávne vzťahy s celoživotnými následkami. Súdne rozhodnutie má byť zárukou, že sa osvojenie dieťaťa uskutoční len za podmienok ustanovených v zákone a len za predpokladu, že je to v záujme dieťaťa. Podstata konania o osvojiteľnosti spočíva v tom, že súd zisťuje, či sú splnené podmienky pre osvojenie dieťaťa ešte pred tým, než dôjde ku konaniu o osvojení. Prípady kedy nie je potrebný súhlas rodičov na osvojenie sú taxatívne uvedené v ust. § 102 Zákona o rodine, pričom vo všetkých prípadoch ide o výnimky, ktoré sú podľa zákonodarcu aj z morálneho hľadiska opodstatnené. Nakoľko v posudzovanej veci majú maloleté deti uvedené v rodnom liste obidvoch zákonných zástupcov majúcich rovnaké práva a povinnosti, súd skúmal splnenie podmienok osvojiteľnosti u obidvoch rodičov. V prípade otca mal situáciu jednoznačnú, keďže otec podpísal súhlas s osvojením maloletých detí, súhlas bol slobodný, bez hrozby a bez nátlaku a otec si bol vedomý dôsledkov svojho písomného prívolenia na osvojenie (súhlas odôvodňoval tým, že je v relatívne vysokom veku a obáva sa čo bude v budúcnosti s deťmi, doprial by im do budúcnosti istotu, ktorú pre neho predstavuje osvojenie, pestúnska starostlivosť sa mu javí ako neistá, keďže pestúni môžu kedykoľvek požiadať o zrušenie pestúnskej starostlivosti). Mal za to, že vo vzťahu k otcovi boli splnené podmienky osvojiteľnosti, a to konkrétne podmienka, že rodič dá súhlas na osvojenie maloletého dieťaťa. Konštatoval, že ďalšie podmienky už u otca neskúmal. Čo sa týka podmienok osvojiteľnosti vo vzťahu k matke súd prvej inštancie dospel k názoru, že nebola splnená ani jedna zákonom stanovená podmienka pre splnenie osvojiteľnosti. Pokiaľ ide o vyjadrenie matky, že súhlasí s osvojením maloletých detí zdôraznil, že matka je obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Poukazujúc na závery v konaní nariadeného znaleckého dokazovania dospel k záveru, že vyjadrenie matky nemožno považovať za kvalifikovaný súhlas s osvojením maloletých detí čo znamená, že vo vzťahu k matke nebola splnená podmienka súhlasu s osvojením. Na základe uvedeného pristúpil k skúmaniu podmienky č. 1 osvojiteľnosti, t.j. počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovanie skutočného záujmu o maloleté dieťa najmä tým, že ho rodič nenavštevuje, neplní si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaloží úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohol osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak mu v prejavení záujmu nebráni závažná prekážka. Pri vyhodnocovaní záujmu resp. nezáujmu matky o maloleté deti, bral súd prvej inštancie do úvahy duševné ochorenie matky, jej sociálno-ekonomickú situáciu, vzdialenosť bydliska matky od bydliska pestúnov, postoj pestúnov k stretávaniu a dospel jednoznačne k záveru, že na strane matky existuje závažná prekážka, ktorá jej bráni a bráni v prejavovaní záujmu o maloleté deti a teda, že nebola splnená ani podmienka č. 1 na vyslovenie osvojiteľnosti. Konštatoval, že i matka s menej dramatickou históriou a zázemím ako p. Z., by zrejme mala problém pravidelne cestovať za svojimi deťmi 250 km. Mal za to, že hodnotiť postoj p. Z. ako nezáujem by bolo nespravodlivé, berúc do úvahy aj postoj pestúnov, ktorí zrejme nepochopili úplne úlohu pestúna a pestúnstvo brali ako prechodný stav, po ktorom bude nasledovať trvalejšia forma náhradnej starostlivosti, resp. pestúnstvo už rovno považovali za inú formu náhradnej starostlivosti. Súd prvej inštancie síce nespochybnil kvalitu starostlivosti pestúnov o maloleté deti ani ich skutočný záujem o nich, bol však názoru, že pestúni rodičom ťažkú životnú situáciu neľahčovali (pre úplnosť dodávajúc, že samotným pestúnom mohli byť v minulosti od príslušných inštitúcií poskytnuté zavádzajúce informácie). Vychádzajúc z uvedeného konštatoval, že keďže vo vzťahu k matke neboli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti, samotné splnenie podmienok u otca nepostačovalo na vyslovenie osvojiteľnosti, napriek tomu, že otec s osvojením maloletých detí súhlasil.

5. Z rovnakých dôvodov, pre ktoré dospel k názoru o nesplnení podmienok na vyslovenie osvojiteľnosti maloletých detí vo vzťahu k matke, dospel súd prvej inštancie k záveru, že neexistuje dôvod na pozbavenie matky rodičovských práv a povinností. Zdôraznil, že s poukazom na všetky zistené a uvedené okolnosti, nemožno matku obviňovať zo zneužívania rodičovských práv a povinností, resp. zo zanedbávania výkonu rodičovských práv a povinností. Čo sa týka dôvodov na pozbavenie otca rodičovských práv a povinností uviedol, že otec dal písomný súhlas s osvojením maloletých detí. Konštatoval, že súdu neprináleží hodnotiť správnosť postoja otca, ktorý s osvojením maloletých detí súhlasil, keďže je to legitímny postoj, otec má právo sa takto rozhodnúť, zároveň to však vypovedá o vôli otca vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti. Podľa názoru súdu prvej inštancie je súhlas s osvojením jednoznačným prejavom toho, že otec si nehodlá plniť svoje rodičovské práva a povinnosti a tento postoj možno hodnotiť ako vážne zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Z tohto dôvodu vo výroku rozhodnutia pozbavil otca rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

6. Proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie Okresná prokuratúra Bratislava II navrhujúc, aby odvolací súd podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh zamietne v celom rozsahu. Poukazujúc na čl. 3 ods. 1, čl. 7 ods. 1, čl. 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 38 ods. 4 Zákona o rodine uviedla, že otec po tom, čo jeho syn Q., nar. XX.XX.XXXX bol odobratý matke do ústavnej starostlivosti (predovšetkým z právnych dôvodov) sa v konaní pred Okresným súdom Lučenec domáhal zverenia svojho syna do osobnej starostlivosti a proti zamietajúcemu rozsudku podal aj odvolanie. Podľa opakovaných vyjadrení obidvoch rodičov (napr. zápisnica o pojednávaní zo dňa 17.01.2020 v konaní sp.zn. 28P/99/2019) počas doby pobytu maloletých detí v detskom domove v Jesenskom, nachádzajúcim sa v blízkosti bydliska rodičov, obaja rodičia spoločne svoje maloleté deti pravidelne navštevovali a brávali si ich na niekoľko dní domov. Z vyjadrenia Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím zo dňa 24.09.2020 vyplýva, že správy detského domova, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako aj vyhotoveného znaleckého posudku svedčia o silnom záujme obidvoch rodičov o syna (neskôr o oboch synov), ktorých pravidelne v detskom domove navštevovali, o deti sa starali, brávali ich na prechádzky, krátke návštevy. V danom období sa rodičia domáhali na súde aj zverenia detí do ich starostlivosti, zo strany ÚPSVaR Lučenec sa s rodinou pracovalo, úspešne prebiehala sanácia rodiny, neskôr ukončená bez zrejmeho dôvodu s prioritou zamerania sa výlučne na zverenie detí do pestúnskej starostlivosti. Nepokračovanie v samotnej sanácii rodiny zo strany ÚPSVaR Lučenec a následné zverenie maloletých detí do pestúnskej starostlivosti vo vzdialenosti 250 km od bydliska rodičov maloletých detí, samo osebe znamená závažnú prekážku predstavujúcu bariéru výkonu rodičovských práv maloletým deťom. Napriek tejto vzdialenosti sa otec detí vo svojom pokročilom veku spolu s matkou maloletých detí opakovane dožadoval stretnutí s deťmi, dňa 23.05.2019 sa vybrali do Bratislavy na vlastnú päsť a prespali kvôli tomu na lavičke na vlakovej stanici v Bratislave (čo pestúni obštruovali). Otec potom podal návrh na úpravu styku s maloletými deťmi (postúpený Okresnému súdu Bratislava II z Okresného súdu Lučenec), ktorý po súhlase s osvojením maloletých detí pestúnmi (v konaní sp.zn. 49P/116/2019 o zmene priezviska) zobral späť a Okresný súd Bratislava II toto konanie zastavil. Okresná prokuratúra Bratislava II zdôraznila, že otec svoj súhlas s osvojením zdôvodňoval predovšetkým nemožnosťou dostať svoje maloleté deti domov, svojím pokročilým vekom (77 rokov), hendikepom matky maloletých, zlou ekonomickou situáciou, ktorá im nedovoľuje deti pravidelne navštevovať, keďže si nemôžu dovoliť pravidelne cestovať z Mučína do Bratislavy a obavou o budúcnosť svojich maloletých detí a tým, že osvojenie pre neho predstavuje istotu, keďže pestúni môžu kedykoľvek požiadať o zrušenie pestúnskej starostlivosti (čo uvádza aj sám súd v odôvodnení rozhodnutia). Okresná prokuratúra konštatovala, že súd tie isté v ňom uvedené okolnosti, pre ktoré nemožno matku obviňovať zo zneužívania rodičovských práv a povinností, resp. zo zanedbávania výkonu rodičovských práv a povinností, a teda neexistuje dôvod na pozbavenie matky rodičovských práv povinností, vo vzťahu k osobe otca opomenul a o pozbavení jeho rodičovských práv k jeho maloletým deťom, ktoré ako najzávažnejší zásah do rodičovských práv predstavuje ultima ratio, rozhodol len na základe písomného súhlasu otca s osvojením maloletých detí bez ďalšieho. V spisovom materiáli sa pritom nenachádza žiaden podklad majúci právnu oporu pre splnenie podmienok ustanovených v § 38 ods.4 Zákona o rodine potvrdzujúci, resp. preukazujúci zneužívanie rodičovských práv a povinností F. v podobe fyzického alebo psychického týrania detí, zneužívania, zanedbávania maloletého dieťaťa alebo iného zlého zaobchádzania s maloletým dieťaťom. Rovnako tak absentuje akékoľvek predchádzajúce upozornenie na závažným spôsobom zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností. S poukazom na uvedené mala Okresná prokuratúra Bratislava II za to, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky na pozbavenie otca výkonu rodičovských práv k jeho maloletým deťom.

7. Opatrovník matky (Obec Mučín) v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu súhlasil s rozhodnutím, ktorým súd pozbavil otca výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX. V následnom písomnom podaní z 14.01.2022 poukázal na úradný záznam Obvodného oddelenia z 08.01.2016, z ktorého vyplýva prítomnosť alkoholu u rodičov pri dychovej skúške (0,58 mg/l u matky, 0,51 mg/l u otca), pri prezliekaní maloletého dieťaťa bolo dieťa špinavé a malo stopy od krvi od zranení, v domácnosti nebol k dispozícii detský krém alebo púder a oblečenie, dieťa bolo značne podchladené. Opatrovník matky konštatoval, že z terénu a práce s rodičmi má informácie, že rodičia mali zakázané opúšťať s deťmi priestory Centra pre deti a rodinu Jesenské, nakoľko boli viackrát s deťmi nájdení v pohostinstve pri požívaní alkoholu. Rodičia nejavia záujem o deti ani v Bratislave, podľa vedomostí obce sa dlhodobo nezaujímajú o deti a zanedbávajú ich starostlivosť o výchovu a zdravie, rodičia neprejavujú cez Obec Mučín žiadny záujem o podstatné veci týkajúce sa detí (škôlka, lekárska a zubná starostlivosť a pod.). Pokiaľ ide o stretnutie s maloletými deťmi zorganizované

na deň 19.06.2021, otec dňa 18.06.2021 konzumoval alkoholické nápoje, matka sa zúčastnila v piatok bujarej oslavy u nevlastného brata, ktorá trvala do neskorých nočných hodín.

8. Kolízny opatrovník vo vyjadrení sa k odvolaniu Okresnej prokuratúry Bratislava II navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku potvrdiť, alebo zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukazujúc na skutkové zistenia poukázal na to, že obaja rodičia opakovane a niekoľkokrát súhlasili s vyslovením osvojiteľnosti u maloletých detí (pojednávania zo dňa 28.02.2020 a 26.05.2021), otec maloletých detí podpísal aj privolenie na osvojenie, matka maloletých detí s ohľadom na jej zdravotný stav takéto privolenie podpísať nemohla. Pozbavenie výkonu rodičovských práv biologického otca maloletých detí považoval za správne, nakoľko otec dlhodobo neprejavuje záujem o deti najmä tým, že od júna 2020 nekontaktoval ani pestúnov ani ÚPSVaR za účelom informovania sa o maloletých deťoch, otec podpísal privolenie k osvojeniu maloletých detí, čo znamená, že nemá ďalej záujem vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti k maloletým deťom. Závažným zanedbávaním výkonu rodičovských práv sa považuje absolútny nezáujem o maloleté dieťa, najmä o jeho výchovu a výživu, dlhodobé neplnenie si rodičovských práv a povinností, neposkytnutie základných životných potrieb dieťaťa, opustenie dieťaťa a pod. (rozhodnutia R 21/1990, R 41/ 1976). Uvedený nezáujem otca biologických detí možno hodnotiť ako zanedbávanie výkonu rodičovských práv, kvôli ktorým bol správne pozbavený výkonu rodičovských práv.

9. Úrad komisára pre deti v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť konštatujúc, že zo spisového materiálu je zrejmé, že reálne rodičia zanedbávajú maloleté deti, pretože osobný kontakt rodičov s deťmi bol naposledy 17.11.2019 a plánovaného stretnutia dňa 19.06.2021, ktorého sa mali zúčastniť biologickí rodičia s maloletými deťmi, ktoré bolo iniciované pestúnmi maloletých detí, sa biologickí rodičia nezúčastnili aj napriek tomu, že matka na pojednávaní dňa 26.05.2021 vyjadrila túžbu sa s maloletými deťmi stretnúť a rozlúčiť sa s nimi. Rodičia si plnia svoje záväzky a pravidelne prispievajú maloletým, avšak tento ekonomický aspekt nemôže vyvážiť reálne možnosti rodičov vytvoriť zdravé sociálne prostredie maloletým, ktoré momentálne vytvárajú pestúni. Z okolností prípadu je zrejmé, že ani v budúcnosti nie je možné predpokladať a reálne očakávať, že by došlo k zmene sociálnych a materiálnych podmienok a najmä osobnostných predpokladov na strane rodičov maloletých na vytvorenie stabilného a zdravého sociálneho prostredia maloletým. Poukazujúc na uvedené sa Úrad komisára pre deti nestotožnil s názorom Okresnej prokuratúry Bratislava II majúť za to, že dlhodobý nezáujem otca maloletých detí a neudržiavanie pravidelného kontaktu s nimi za účelom vytvorenia sociálnych väzieb a stabilizácie sociálneho, teda v tomto prípade rodinného prostredia, je závažným zanedbávaním rodičovských práv a povinností. Aj keď odôvodnené objektívne skutočnosti zrejme existujú, nie je zohľadňovaný najlepší záujem dieťaťa v súlade s čl. 5 Zákona o rodine a ďalšie predlžovanie takéhoto stavu je nedôvodné a nežiaduce.

10. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím uviedol, že nemá žiadne námietky k obsahu odvolania podaného Okresnou prokuratúrou Bratislava II a po právnej stránke sa s názorom vysloveným v odvolaní v zásade stotožňuje. Konštatoval, že prípadné zachovanie rodičovských práv biologického otca a partnera matky k ich spoločným maloletým deťom by nemalo mať žiaden negatívny dopad na práva V. Z. ako biologickkej matky, skôr naopak, keďže dlhú dobu sa mohla matka oprieť o svojho partnera pri uchádzaní sa o vrátenie detí do ich osobnej starostlivosti, ako aj pri snahe stretnúť sa s deťmi potom, čo boli umiestnené do pestúnskej starostlivosti. Skutočnosť, že v určitom momente biologický otec rezignoval na domáhanie sa rodičovských práv a súhlasil s ich osvojením, je výsledkom skôr absencie podpory zo strany štátnych orgánov a aktívneho odporu zo strany pestúnov pri realizácii rodičovských práv, než výsledkom nezájmu zo strany biologického otca.

11. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava v písomnom podaní z 12.01.2022 oznámil vykonanie ohláseného šetrenia v rodine pestúnov maloletých detí (dňa 22.11.2021), počas ktorého sa v domácnosti nachádzali obaja pestúni a obe maloleté deti. Kolízny opatrovník podal správu o aktuálnom pracovnom zaradení oboch pestúnov a ich zárobkových pomeroch, konštatoval vytvorenie silných citových väzieb medzi pestúnmi a maloletými deťmi a napokon, že pestúni majú vytvorené vhodné podmienky pre fyzický, psychický a sociálny vývin maloletých detí a pestúnska starostlivosť plní svoj účel. V ďalšom písomnom podaní z 11.01.2022 kolízny opatrovník oznámil, že v týždenníku Plus 7 dní boli zverejnené informácie a fotografie maloletých detí o ktorých aktuálne prebieha konanie. Uviedol, že dňa 05.01.2022 bol v týždenníku Plus 7 dní zverejnený článok s názvom Pestúni verzus rodičia, v ktorom týždenník opisuje súčasný právny stav vo veci maloletých detí, pričom na webovej

stránke týždenníka sú okrem fotiek zverejnených v tlačenej týždenníku uverejnené aj ďalšie fotografie maloletých detí. V doložených Úradných záznamoch zo dňa 13.01.2022 kolízny opatrovník uviedol skutočnosti uvedené p. A. z CDR Jesenské a p. F. z ÚPSVaR Lučenec, týkajúce sa práce s rodinou a pomerov medzi rodičmi maloletých detí pred umiestnením detí do spoločnej pestúnskej starostlivosti, keďže deti nebolo možné vrátiť do prostredia rodičov, pričom pred zverením detí rodičia nenamietali umiestnenie detí do pestúnskej starostlivosti v Bratislave a prišli sa s deťmi rozlúčiť.

12. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 2 ods. 1 C.m.p., 378 ods. 1, § 385 ods. 1 a § 219 ods. 1 C.s.p. s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 C.s.p. a dospel k nasledujúcim záverom.

13. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

15. Predmetom daného konania začatého dňa 05.03.2020 na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava je návrh na vyslovenie osvojiteľnosti nad maloletými deťmi a návrh na pozbavenie rodičov výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. pozbavil otca F. H., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX a vo výroku II. vo zvyšku, t.j. v častiach o vyslovenie osvojiteľnosti nad maloletými deťmi a o pozbavenie matky V. Z., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Z. návrh zamietol. Vychádzajúc z obsahu odvolania a odvolacieho návrhu Okresnej prokuratúry Bratislava II je zrejším, že uplatnené odvolacie námietky smerujú výlučne proti výroku I. rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie pozbavil otca F. H., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX.

16. Podľa § 38 ods. 2 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

- a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,
- b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo
- c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

18. V posudzovanej veci súd prvej inštancie výrok I. rozhodnutia o pozbavení otca F. H., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX odôvodnil výlučne tým, že písomný súhlas otca s osvojením maloletých detí vypovedá o vôli otca vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti, je jednoznačným prejavom toho, že otec si nehodlá plniť svoje rodičovské práva a povinnosti a tento postoj možno hodnotiť ako vážne zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. S týmto právnym názorom sa však odvolací súd nemôže stotožniť.

XX. T. pre rozhodnutie podstatnú právnu skutočnosť zdôrazňuje, že rozhodnutie súdu o pozbavení rodiča výkonu rodičovských práv a povinností je najväčším zásahom do rodičovských práv a povinností, ku ktorému je možné pristúpiť výlučne z dôvodov, ktoré ust. § 38 ods. 4 Zákona o rodine vymedzuje taxatívne do dvoch skupín, a to ak rodič svoje rodičovské práva zneužíva najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním alebo iným zlým zaobchádzaním alebo ak rodič výkon svojich rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam vážnym spôsobom zanedbáva. Zanedbávaním rodičovských práv a povinností možno rozumieť dlhodobé neplnenie si rodičovských práv a povinností, trvalé prenechanie dieťaťa vo výchovnom zariadení, spojené s nezaujmom o dieťa a s neprejavom snahy prevziať ho do rodinnej výchovy, nemorálny spôsob

života rodičov , sústavné neplnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu, trestný postih za zanedbanie povinnej výživy podľa ustanovení Trestného zákona a pod. Zanedbávanie sa vyznačuje nedostatkom starostlivosti spôsobujúcim závažné ohrozenie vývoja dieťaťa alebo nebezpečenstva pre dieťa, a to vo všetkých oblastiach jeho vývoja (citového, sociálneho, v oblasti zdravotnej starostlivosti, vzdelania a uspokojovania podstatných životných potrieb). Aby takýto zásah do vzťahu dieťaťa a rodiča bol odôvodnený, sú pre rozhodujúci súd nutné dôsledné a jednoznačné zistenia o zneužívaní či zanedbávaní výkonu rodičovských práv a povinností takého stupňa, že pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností je jediným účinným prostriedkom ochrany dieťaťa. Nutným predpokladom pozbavenia výkonu rodičovských práv a povinností je, že rodič si neplní svoje rodičovské povinnosti, aj keby ich plniť mohol. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave návrh na (o.i.) pozbavenie otca výkonu rodičovských práv a povinností podľa § 38 ods.2 písm. b/, c/ Zákona o rodine v návrhu a aj v priebehu konania skutkovo odôvodňoval skutočnosťou, že maloleté deti boli na základe rozhodnutia Okresného súdu Lučenec zo dňa 13.05.2019, č.k. 21P/20/2019-103 zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti z dôvodu, že rodičia nemali vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti, otec sa v priebehu pojednávania na Okresnom súde Bratislava II vo veci sp.zn. 49P/116/2019 (o zmenu priezviska detí) vyjadril, že aktuálne nemá vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o deti, bude im lepšie u pestúnov a dňa 28.02.2020 podpísal vyhlásenie o privolenie na osvojenie oboch maloletých detí. V priebehu konania do vyhlásenia rozhodnutia súdom prvej inštancie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave neuvádzal iné zásadné skutočnosti majúce podstatný právny význam pre posúdenie návrhu na pozbavenie otca výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom.

20. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, uvedeného v ods. 3 - 18 odôvodnenia rozhodnutia (na ktoré odvolací súd v plnej miere odkazuje), dospel odvolací súd k záveru, že vo vzťahu k otcovi neboli v konaní preukázané okolnosti, dôsledkom ktorých by bola jednoznačná úvaha o splnení zákonných podmienok pre pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností otca k oboj maloletým deťom. Nestotožňuje sa s úvahou súdu prvej inštancie v tom, že „písomný súhlas otca s osvojením maloletých detí vypovedá o vôli otca vykonávať svoje rodičovské práva a povinnosti, je jednoznačným prejavom toho, že otec si nehodlá plniť svoje rodičovské práva a povinnosti a tento postoj možno hodnotiť ako vážne zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom“. Zdôrazňuje, že v spise doložený písomný súhlas otca s osvojením oboch maloletých detí z 28.02.2020, súčasne hodnotený v kontexte vyjadrení sa otca produkovaných v priebehu tohto konania a vyjadrenia otca v priebehu pojednávania dňa 17.01.2020 v konaní Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 49P/116/2019 o zmenu priezviska maloletých detí, nemôže sám osebe znamenať zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností otca v zmysle § 38 ods. 4 Zákona o rodine navyiac v situácii, kedy podľa doložených dokladov otec svoj súhlas s osvojením odôvodňoval svojim pokročilým vekom (v danom čase 77 rokov), nemožnosťou dostať svoje maloleté deti domov, hendikepom matky maloletých, zlou ekonomickou situáciou, ktorá im nedovoľuje deti pravidelne navštevovať (z finančných dôvodov nemôžu pravidelne cestovať z Mučína do Bratislavy), obavou o budúcnosť svojich maloletých detí a tým, že osvojenie maloletých detí vnímal ako istotu pre deti, keďže pestúni môžu kedykoľvek požiadať o zrušenie pestúnskej starostlivosti. Má za to, že s poukazom na zistené okolnosti týkajúce sa osobných a ekonomických pomerov otca, ktorý je vo vysokom veku (aktuálne 79 rokov), má vážne zdravotné obmedzenia, dlhodobo žije v podpriemerných životných podmienkach, ktoré nie je v jeho silách (bez podpory štátu) zmeniť, je pobratelom starobného dôchodku vo výške pohybujúcej sa v pásme minimálnej výšky dôchodku a ktorého schopnosti a možnosti vo všetkých oblastiach jeho života sú z týchto dôvodov výrazne a zásadne obmedzené (otec nemá možnosti a ani schopnosti komunikovať s pestúnmi inak ako poštou doručovanými rukou písanými listami, popr. telefonátmi, robí mu problém orientovať sa pri cestovaní prostriedkami verejnej dopravy, má problémy finančne pokryť cestovanie za deťmi), nie je možné súhlas otca s osvojením kvalifikovať ako zavinené a závažné zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností otcom v miere predpokladanej ust. § 38 ods. 4 Zákona o rodine.

21. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že zo stavu vyplývajúceho z obsahu spisu nemožno jednoznačne identifikovať ani iné konanie otca, ktoré je možné kvalifikovať ako dlhodobé zavinené zanedbávanie výkonu rodičovských práv a povinností otcom takého stupňa, že pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností otca je jediným účinným prostriedkom ochrany oboch detí a súčasne, že otec si neplní svoje rodičovské povinnosti, aj keby ich plniť mohol. Takéto konanie otca neuvádzal v návrhu a v priebehu konania pred súdom prvej inštancie ani Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave (v úvodnej časti návrhu dokonca uviedol ust. § 38 ods.2 písm. b/,c/ Zákona o rodine vzťahujúce

sa len na možnosť obmedzenia výkonu rodičovských práv a povinností) a v priebehu konania do vyhlásenia rozhodnutia súdom prvej inštancie ani ostatní účastníci konania (za riadnu konkretizáciu nie je možné posúdiť vyjadrenie Úradu komisára pre deti v priebehu pojednávania 26.05.2021 o tom, že rodičia vzali deti do pohostinstva, kde rodičia požívali alkoholické nápoje). K nekonkretizovaným všeobecným tvrdeniam kolízneho opatrovníka maloletých detí, opatrovníka matky a Úradu komisára pre deti produkovaných v priebehu konania pred súdom prvej inštancie o zanedbávaní výkonu rodičovských práv a povinností otcom, ktorý nemal prejavovať o maloleté deti riadny záujem a nemá vytvorené riadne podmienky pre deti, odvolací súd poukazuje na skutkové zistenia súdu prvej inštancie týkajúce sa histórie rodiny, na schopnosti a možnosti otca, ktoré sú ovplyvnené jeho osobnými a ekonomickými pomermi (zdôraznenými v predchádzajúcom odseku tohto rozhodnutia), na nie jednoznačne ústretový a schopnostiam rodičov prispôsobený postoj pestúnov k stretávaniu sa rodičov s maloletými deťmi vyplývajúci z pripojených spisov Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 28P/99/2019 a 28P/178/2019, v ktorých súd rozhodoval o návrhoch otca a aj pestúnov na úpravu styku rodičov s maloletými deťmi a na to, že vzdialenosť aktuálneho bydliska detí v pestúnskej rodine od bydliska rodičov, predstavuje pre otca (ale aj pre matku) ekonomickú a aj osobnú prekážku takmer úplne brániacu rodičom (bez pomoci poskytnutej tretím subjektom) realizovať kontakt s deťmi (pri umiestnení detí v Detskom domove v Jesenskom v blízkosti bydliska rodičov, rodičia deti pravidelne navštevovali). S poukazom na uvedené má za to, že pokiaľ by aj otec o maloleté deti od júna 2020 neprejavil záujem a následne sa nedostavil na stretnutie s maloletými deťmi dňa 19.06.2021, v kontexte konkrétnych okolností prejednávaneho prípadu (vrátane plnenia si vyživovacej povinnosti otcom), by ani tieto skutočnosti samy osebe nemohli znamenať splnenie podmienok pre zbavenie otca výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom podľa § 38 ods.4 Zákona o rodine.

22. Poukazujúc na uvedené, na závery odvolacieho súdu nemohla mať vplyv ani argumentácia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, opatrovníka matky a Úradu komisára pre deti produkovaná k odvolaniu Okresnej prokuratúry Bratislava II. Pokiaľ označení účastníci konania vo vyjadreniach poukazovali na úroveň plnenia si rodičovských práv a povinností rodičov voči maloletým deťom a na nevhodné podmienky v domácnosti rodičov existujúcich v období od roku 2016 do zverenia maloletých detí do spoločnej pestúnskej starostlivosti, je treba uviesť, že práve tieto skutočnosti boli skutkovo a právnymi zásadnými dôvodmi, zohľadňovanými súdmi v predchádzajúcich konaniach vo veciach starostlivosti o maloleté deti, pri ktorých pri nariadení ústavnej starostlivosti maloletým deťom a ich následnom zverení do spoločnej pestúnskej starostlivosti, súdy zohľadňovali zistený skutočný stav vecí práve v kontexte najlepšieho záujmu maloletých detí (vrátane ich práva na zachovanie väzieb k biologickým rodičom).

23. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a v závislom výroku III. o trovách konania podľa § 388 C.s.p. zmenil (majúc za to, že v danom prípade nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie a ani na zrušenie výroku I. rozhodnutia súdu prvej inštancie) a návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave na pozbavenie otca F. H., nar. XX.XX.XXXX výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a E. Z., nar. XX.XX.XXXX ako nedôvodný zamietol.

24. O trovách konania rozhodol podľa § 52, § 58 C.m.p. v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).